

Veiligheidsregio
Drenthe

Crisisplan

Veiligheidsregio
Drenthe

1

2

3

4

5

1. Aanleiding

De snelheid waarmee de wereld om ons heen momenteel verandert, is zo groot geworden dat voor sommige maatschappelijke problemen de traditionele oplossingen niet meer passend zijn. Denk hierbij aan maatschappelijke, klimatologische, ecologische en technologische ontwikkelingen. Het gevolg is dat Veiligheidsregio Drenthe op een aantal gebieden niet langer kan volstaan met verbetering van bestaande modellen en werkwijzen. Gezocht moet worden naar aanvullende oplossingen. Dat vraagt voor de komende jaren niet alleen FLEXIBILITEIT om tijdig en voldoende mee te bewegen, maar ook LEF om het oude los te laten en op zoek te gaan naar nieuwe oplossingen.

Eén van de uitdagingen waar de toekomst ons voor stelt, is het omgaan met nieuwe crisistypen. In de toekomst doen zich calamiteiten en crises voor waar nog geen helder beeld van is, maar die wel bestreden moeten worden. Voorbereiden op een crisis die nog onbekend is, vraagt om wendbaarheid, flexibiliteit, improvisatievermogen en crisis-empathie.

De grote verwevenheid van informatie- en communicatietechnologie met ons dagelijks leven, vraagt een andere insteek bij de bestrijding van effecten van toekomstige crises. Het voorkomen van en omgaan met maatschappelijke onrust wordt bij alle crisistypen een steeds belangrijker opgave. De veiligheidsregio wil een flexibele en wendbare organisatie zijn die snel kan acteren op maatschappelijk ontwikkelingen, ook wanneer die ontwikkelingen onverwacht op ons afkomen. Alleen op die manier kan de veiligheidsregio haar taken voldoende blijven uitvoeren.¹

¹Beleidsvisie 2020-2023 Veiligheidsregio Drenthe

Het algemeen bestuur van de VRD heeft in 2019 een aantal uitgangspunten voor de crisisorganisatie uitgesproken. Deze uitgangspunten vormen de basis voor de samenwerking en werkwijze in de hernieuwde crisisorganisatie.

“VRD, doe mij een passende crisisorganisatie”

Vakmanschap – Verbinding - Vertrouwen

Ook heeft een aantal (ongekende) crises in Drenthe en het land voor ervaringen en inzichten gezorgd waarop dit crisisplan en daarbij de crisisorganisatie is herzien.

Dit plan geeft voor alle actoren die deelnemen aan de crisisorganisatie een beschrijving van de noodzakelijke 'crisis gerelateerde' uitvoerende taken, bevoegdheden en werkwijzen die tijdens een regionale crisis aan de orde zijn. De taken die in dit plan worden beschreven zijn richtinggevende basistaken en zijn daarmee zeker niet uitputtend. Een belangrijk uitgangspunt van de crisisorganisatie is namelijk flexibiliteit. De beschrijving van de taken zijn mede gebaseerd op de inzichten die zijn verkregen in de testen/oefeningen en in de dagelijkse praktijk.

De uitwerking van de monodisciplinaire procesbeschrijvingen is de verantwoordelijkheid van de betreffende kolom.

1

2

3

4

5

Crisisplan vs handboek crisisbeheersing:

Conform artikel 16 van de Wet veiligheidsregio's is de VRD verplicht om een Regionaal Crisisplan vast te stellen waarin de volgende zaken zijn beschreven:

- de uniforme aanpak van alle mogelijke crisissituaties in de regio
- de afgesproken organisatie, bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden en
- afspraken over randvoorwaarden als start en opschaling, leiding en informatievoorziening

Voorheen kenden we een handboek crisisbeheersing en een crisisplan waarin de crisisorganisatie en de taken en verantwoordelijkheden werden beschreven. Componenten uit beide documenten zijn nu samengevoegd tot dit crisisplan.

Beheer en implementatie

Het crisisplan wordt (in ieder geval) eens in de vier jaar geëvalueerd en opnieuw vastgesteld. Nieuwe praktijkervaringen en/of (landelijke) ontwikkelingen kunnen aanleiding geven voor een eerdere aanpassing van dit crisisplan.

Het crisisplan is afgestemd met onze crisispartners en buurregio's IJsselland, Groningen, Fryslân en met Nedersaksen in Duitsland.

De VRD zorgt samen met de Drentse gemeenten, de brandweer, de GHOR, de politie en Meldkamer Noord Nederland voor bekendheid van het crisisplan bij de deelnemers aan de crisisorganisatie. De verantwoordelijkheid van het beheer van het crisisplan ligt bij de VRD.

Wettelijke taak en definities

De Wet veiligheidsregio's (Wvr) stelt eisen aan de regionale crisisbeheersing. Sinds de invoering van deze wet is het Nederlands grondgebied verdeeld in 25 veiligheidsregio's. Middels artikel 10 Wvr worden aan het bestuur van Veiligheidsregio Drenthe taken en bevoegdheden overgedragen.

Relevante wet- en regelgeving

- 2010 **Wet veiligheidsregio's**
- 2010 **Besluit veiligheidsregio's**
- 2010 **Besluit personeel veiligheidsregio's**
- 2008 **Wet publieke gezondheid**
- 2012 **Politiewet**
- 1992 **Gemeentewet**

Relatie met andere documenten

Naast het crisisplan is elke veiligheidsregio ook bij wet verplicht om ééns per vier jaar een risicoprofiel en beleidsplan op te stellen. De (lokale) risico's voor Veiligheidsregio Drenthe zijn beschreven in het [Regionaal Risicoprofiel](#). Het geeft antwoord op de vraag: wat bedreigt ons en hoe erg is dat?

Als beleidsplan kent Veiligheidsregio Drenthe de [Beleidsvisie 2020-2023](#). De Strategische Beleidsagenda beschrijft wat we als veiligheidsregio moeten kunnen, wat onze ambities en prestaties zijn.

Het crisisplan beschrijft wie en wat we nodig hebben om veiligheidsvraagstukken die multidisciplinaire afstemming vragen op te lossen. Voor specifieke risico's kennen we operationele planvorming als rampbestrijdingsplannen, informatiekaarten en coördinatieplannen. Gemeenten en andere crisispartners hebben hun monodisciplinaire plannen. Daar waar monodisciplinaire en multidisciplinaire plannen elkaar raken vindt afstemming plaats.

2. Uitgangspunten crisisorganisatie

De crisisorganisatie is gebaseerd op de volgende uitgangspunten.

In Drenthe hebben we voor/tijdens/na de crisis een flexibele crisisorganisatie met LEF

Crises in Drenthe worden door alle samenwerkende organisaties binnen Veiligheidsregio Drenthe (VRD) in gezamenlijkheid bestreden. Functionarissen worden ingezet op basis van de aard van de crisis en de expertise die dit vergt (maatwerk). Hierbij is de huidige crisisstructuur (GRIP²) ondersteunend en niet leidend. Het afwijken en loslaten van de traditionele GRIP structuur vraagt LEF en improvisatievermogen.

Het opschalen en afschalen met functionarissen vindt ook plaats zonder dat GRIP wordt gemaakt. De afweging die hierbij wordt gemaakt is: "Levert het invliegen van de in de GRIP structuur beschreven functionarissen de oplossing op voor het vraagstuk"?

LEF (Lef, Expertise en Flexibiliteit)

Lef:
de moed hebben

Expertise:
kennis en kundigheid op een bepaald gebied

Flexibel:
aan te passen aan de situatie als die verandert

²Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure

De VRD crisisorganisatie kan worden gevraagd voor (strategisch) advies of ondersteuning (capaciteit en faciliteiten) voor/tijdens/na de crisis op basis van een hulpvraag.

Op basis van een hulpvraag organiseert de VRD passende expertise. Hierbij staat de VRD voor de kwaliteit van de eigen expertise en is in staat om expertise vanuit andere organisaties in de crisisorganisatie binnen te halen. Bij het binnenkomen van de hulpvraag zet de VRD direct een klein team met expertise in om de vraag en het gewenste effect helder te krijgen voor een goede start van de crisisaanpak. Op basis daarvan wordt het team eventueel verder uitgebreid met expertise die nodig is om de crisis te bestrijden. Het team ondersteunt direct de gemeente(n) en draagt zorg voor een goede samenwerking tijdens de crisis en bij de afronding voor een goede overdracht.

Inzet van netwerken

De VRD maakt bij het beheersen van de crisis gebruik van de kennis uit en connectie met het brede netwerk dat ze heeft. De VRD werkt continue aan het versterken van deze netwerken.

Naast gevraagd (strategisch) advies heeft de VRD een pro-actief signalerende rol

Om pro-actief te adviseren aan gemeenten op een mogelijk aanstaande crisis is het hebben van informatie cruciaal. Op basis van het veiligheidsbeeld en trendsignalering wordt informatie actief gedeeld met de gemeente(n) om zoveel als mogelijk aan de 'voorkant' van de crisisaanpak te komen.

Bij het bestrijden van de crisis hebben we oog voor de lokale situatie en maatschappelijke effecten

Door te weten wat er lokaal speelt en inzicht hebben in maatschappelijke effecten kunnen we onze te treffen maatregelen en communicatieboodschappen effectiever en aanbod gericht inzetten.

Zelfredzaamheid van gedupeerden/betrokken bij de crisis staat voorop, daarbij hebben we oog voor het individuele vermogen van mensen om zelfredzaam te zijn.

Hiertoe hebben we oog en oor voor de manier waarop een gedupeerde/betrokkene behandeld wil worden. Als crisisorganisatie hebben we het vermogen om ons te verplaatsen in de (belevings)wereld van de gedupeerden/ en hebben het empathisch vermogen om bij het oplossen van de crisis ons hierin flexibel op te stellen. Hierin gaan we voor een goede balans tussen zorgen voor en zelfredzaamheid.

Zelfredzaamheid: de vermogens en handelingen van burgers om incidenten, en de nasleep ervan, zelfstandig dan wel met behulp van anderen zoveel mogelijk te voorkomen en/of beheersen'. (IFV)

Crisisfunctionarissen zijn vakbekwaam en zijn betrokken bij de crisisorganisatie.

Om voor/tijdens/en na een crisis goed beslagen ten ijs te komen als crisisfunctionaris is het hebben van de juiste kwalificaties en kennis van belang. Kennis wordt opgedaan in de praktijk, maar ook tijdens trainingen en oefeningen. Voor de juiste kwalificaties wordt gebruik gemaakt van bij de functie behorende kwalificatieprofielen.

Hij/zij werkt blijvend aan zijn vaardigheden en is bereid zich verder professioneel te ontwikkelen in zijn/haar crisisfunctie. De VRD heeft de zorg om opleiding, training en oefenen in de multidisciplinaire setting te faciliteren. Dit bevordert de professionaliteit en het vakmanschap van de individuele crisisfunctionaris en verbetert de teamperformance.

Het vakbekwame startniveau van de individuele functionaris is de verantwoordelijkheid van de kolom/ organisatie waar deze functionaris werkzaam is. De crisisfunctionaris is zelf verantwoordelijk om actief zijn/haar vakbekwaamheid op peil te houden.

Om als team goed te functioneren is het van belang dat de crisisfunctionaris onderdeel is van de crisisorganisatie. De VRD faciliteert activiteiten die zorgen voor een onderlinge verbinding van de crisisfunctionarissen.

Bij het bestrijden van de crisis zijn we ons ook bewust van de organisatorische effecten als gevolg van het inzetten van functionarissen in de crisis (reguliere werkzaamheden van functionarissen).

Inzet van functionarissen in een crisis kan op middellange en lange termijn problemen opleveren voor de reguliere werkzaamheden van deze functionarissen. De zorg voor het oplossen van deze problematiek ligt niet bij de functionaris, maar is een gezamenlijke zorg van de VRD en de organisatie die de functionaris heeft uitgeleend aan de crisisorganisatie.

1

2

3

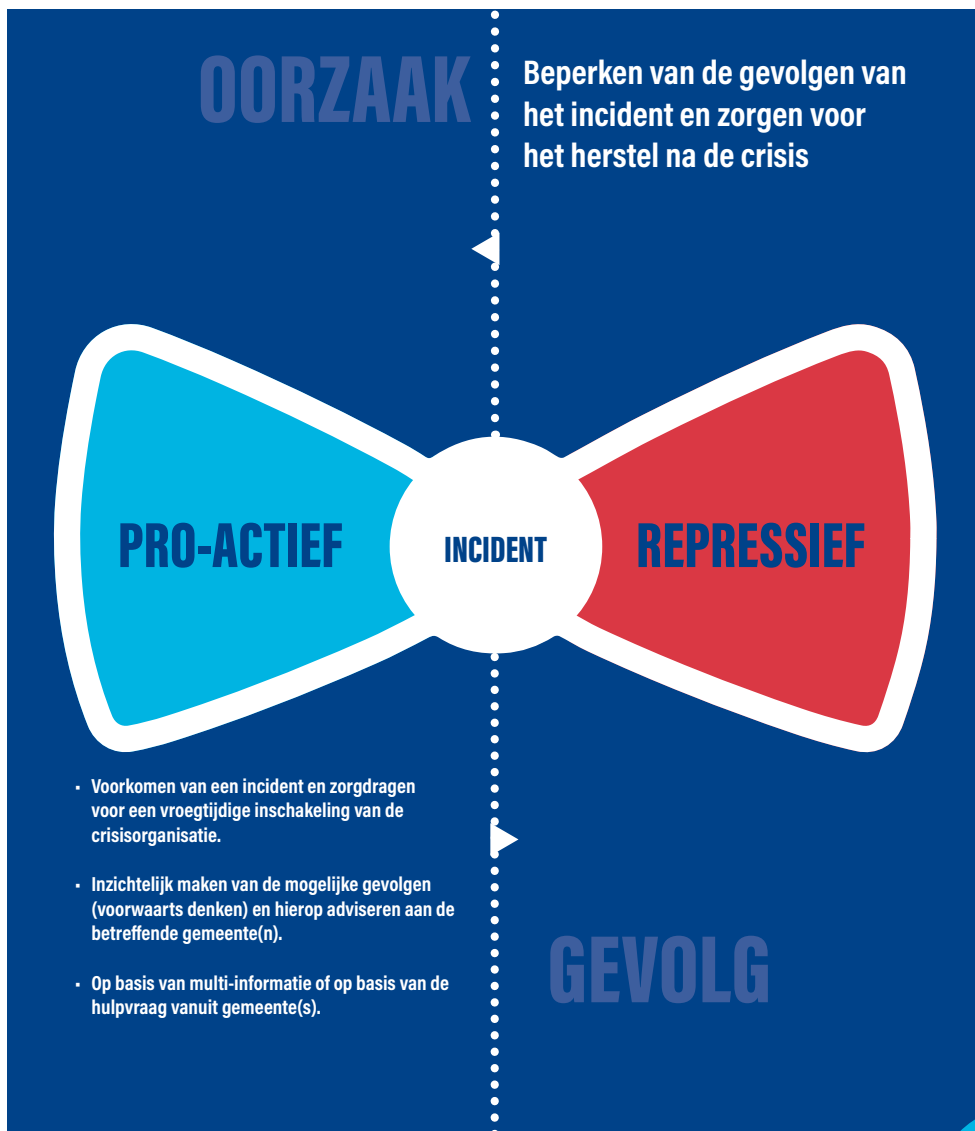
4

5

3. De crisisorganisatie

De Drentse crisisorganisatie is bedoeld om veiligheidsvraagstukken die multidisciplinaire afstemming vragen, vroegtijdig te signaleren, waar mogelijk te voorkomen, aan te pakken en op te lossen.

Vroegtijdige signalering

Naast de bestrijding van crises heeft de crisisorganisatie ook een proactieve rol in het signaleren van een mogelijk veiligheidsvraagstuk op basis van informatie die voorhanden is. De signalering kan op verschillende manieren plaatsvinden. De volgende manieren zijn het meest voor de hand liggend:

- de gemeente of een andere organisatie binnen de regio Drenthe signaleert en stelt een hulpvraag aan de VRD. Dit kan om zeer uiteenlopende redenen, bijvoorbeeld omdat de gemeente gebruik wil maken van het (expertise) netwerk en/of aanvullende capaciteit van de VRD
- op basis van informatie uit diverse bronnen, zoals het informatieknoppunt komen signalen die leiden tot voorbereiding op een mogelijk incident of crisis. De (dienstdoende) operationeel leider of het hoofd crisisbeheersing wordt geïnformeerd en deze neemt contact op met de betreffende gemeente(n). In overleg wordt een kernteam samengesteld dat voorbereidingen treft en de situatie blijft monitoren. In overleg met de burgemeester kan dit team overgaan in de crisisorganisatie. Het kernteam bestaat uit mensen met kennis en ervaring op het gebied van het veiligheidsvraagstuk. Om het kernteam wordt een flexibele schil gevormd al naar gelang het verloop van de (mogelijke) crisis.

1

2

3

4

5

6

Bestrijding van de crisis:

De Drentse crisisorganisatie kent drie hoofdtaken voor de bestrijding van crises. Deze hoofdtaken vloeien voort uit de drie hoofdlijnen van 'goede' crisisbeheersing (Hoe doen we het beter en efficiënter in Drenthe (2011)). De drie hoofdtaken van de crisisorganisatie zijn tijdens crises tijdig en adequaat:

- zorg te bieden aan betrokkenen, waarbij rekening wordt gehouden met de zelfredzaamheid van deze betrokkenen. Het gaat om alle vormen van zorg: redding, geneeskundige zorg, opvang en verzorging, etcetera.
- de crisis te duiden door als overheid, in redelijkheid en daarmee afhankelijk van de situatie:
  - compassie te tonen aan betrokkenen
  - de ernst van de situatie te onderkennen
  - de eigen rol van burgers te benadrukken en
  - een algemene gedragslijn te benoemen.
- burgers, bedrijven en instelling feitelijk te informeren over de crisis zodat zij op basis daarvan (zelf) tot actie kunnen overgaan (bieden van handelingsperspectief).

Meldkamer

Taken meldkamer

Uitgifte van een alarmering van de functionarissen van de multidisciplinaire crisismanagementonderdelen

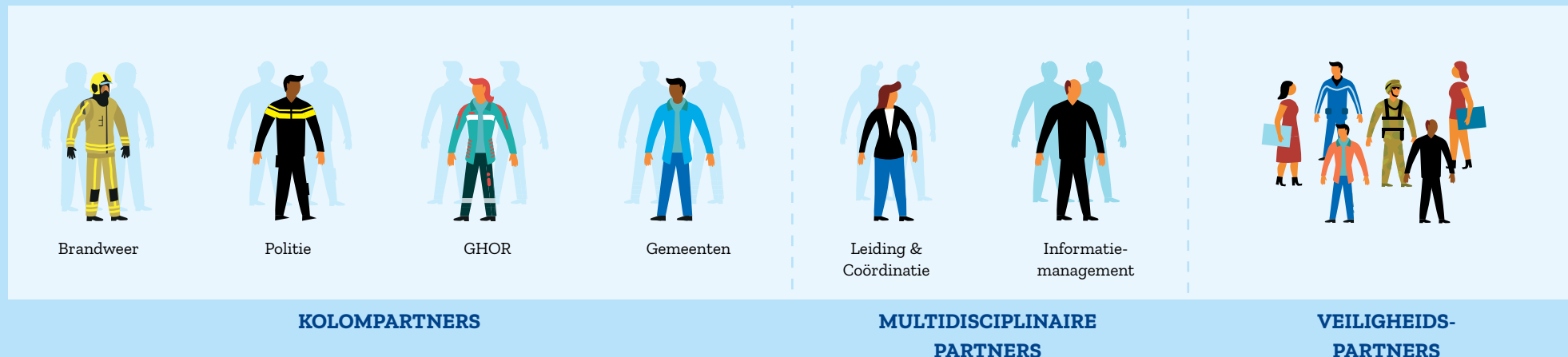
Plannen, uitvoeren, monitoren van grootschalige alarmering en relevante meldkamerprocessen

Coördineren van de ambulance-, brandweer- en politiecentralisten door het afstemmen van acties en delen van informatie bij melding, opschaling en communicatie

Verkrijgen, verifiëren, combineren en vastleggen van essentiële informatie over een incident of crisis

	Operationeel	Locatie
Calamiteiten coördinator (CaCo)	Direct na alarmering	Meldkamer Noord Nederland, Drachten

De Drentse opgeschaalde crisisorganisatie bestaat uit de volgende elementen:

Commando plaats incident (CoPI)

Doel: op plaats incident wordt uitvoering gegeven aan de bestrijding en multidisciplinaire coördinatie van de ramp of crisis door een CoPI. Het CoPI richt zich op het incident en de operationele effecten.

Basissamenstelling	Locatie	In functie
<ul style="list-style-type: none"> • Leider COPI • OvD Brandweer • OvD Politie • OvD Geneeskundig • OvD Bevolkingszorg • OVD Waterschap <p>Staf Leider COPI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Communicatieadviseur CoPi • Informatiemanager (IM) COPI • Geo Informatiemanager (GIM) <p>Uitbreiding mogelijk op aangeven van leider CoPi met;</p> <p>Adviseurs (functionele / algemene keten)</p> <p>Partners, experts, maatschappelijke deskundigen, bedrijfsdeskundigen</p>	Plaats incident of nader te bepalen afhankelijk van de aard van en/ of omstandigheden rondom het incident	Voor alle leden (incl. staf leider COPI) van het COPI geldt binnen 30 minuten na alarmering.

Taken CoPI

Bron- en effectbestrijding ter plaatse, inzetten coördineren en aansturen van eenheden op de plaats van en nabij het incident

Scenariodenken op de korte termijn (<4 uur) en signaleren van knelpunten

Verzamelen en verwerken van operationele informatie uit en in voorhanden zijnde systemen

Leveren van (operationele) informatie ten behoeve van duiding door de burgemeester en bestuurlijke besluitvorming

Bepalen en monitoren van uitvoerende en ondersteunende taken op de plaats van het incident

Woordvoering ter plaatse

Coördinatie bij meerder CoPI's

Als meerdere CoPI's actief zijn bij hetzelfde incident worden deze gecoördineerd door het CoPI dat als eerste is geformeerd, tenzij de leider van dit CoPI anders besluit.

1

2

3

4

5

Staf operationeel leider en regionaal operationeel team

De operationeel leider (OL) is eindverantwoordelijk voor de inzet van de crisisorganisatie en is daarbij verantwoordelijk voor het informeren en adviseren van de burgemeester. De OL wordt hierbij ondersteund door een communicatieadviseur, een beleidsondersteuner en een informatiemanager. Indien noodzakelijk kan de operationeel leider besluiten het team (staf OL) uit te breiden met experts, adviseurs, maatschappelijke deskundigen, bedrijfsdeskundigen, partners.

Taken Staf OL

- Aanleveren van geverifieerde operationele en gefilterde informatie
- Het schriftelijk voorbereiden van adviezen waarin de relevantie overwegingen en opties staan
- De operationeel leider attenderen op mogelijk bestuurlijke aandachtspunten/dilemma's
- Scenario denken (voorwaarts denken) op de (middel)lange termijn (4 – 12 uur, > 12 uur)

Tevens kan naar gelang de situatie de OL bepalen de staf OL uit te breiden met algemeen commandanten tot een Regionaal Operationeel Team (ROT). Het ROT kan het CoPI ondersteunen en adviseert de OL in relatie tot schaarste, scenariodenken, continuïteit en coördinatie van de operatie en adviseert de burgemeesters over bestuurlijke dilemma's.

Taken ROT

- Coördineren van de operatie (op verzoek of bij meer CoPI's)
- Ondersteunen/faciliteren van het CoPI in relatie tot schaarste en scenario's
- Bewaken continuïteit multidisciplinaire operationele inzet
- Beslissen over verdelen van schaarse (operationele) middelen
- Scenario denken (voorwaarts denken) op de (middel)lange termijn (4 – 12 uur, > 12 uur)

Basissamenstelling	Locatie	In functie
Operationeel leider	Afhankelijk van het incident, in overleg met OL	Binnen 30 minuten na alarmering
Staf OL:		
Beleids­ondersteuner		
Communicatieadviseur OL/ROT		
Informatiemanager OL		
Uitbreiding mogelijk op aangeven van OL met:		
Algemeen commandant kolommen		
Adviseurs (functionele / algemene keten)		
Partners, experts, maatschappelijke deskundigen, bedrijfsdeskundigen		

Algemeen Commandanten zijn verantwoordelijk voor het operationeel functioneren van de (eigen) discipline en het aansturen van de monodisciplinaire backoffice.

Gemeentelijk beleidsteam

Het gemeentelijk beleidsteam is gericht op het adviseren en ondersteunen van de burgemeester op strategisch niveau. Waaronder het inzetten van wettelijke (nood) bevoegdheden van de burgemeester, het afwegen van impact en het inperken van effecten in de nafase.

Taken gemeentelijk beleidsteam:

Adviseren van de burgemeester ten aanzien van:

- Besluiten op strategisch niveau
- Communicatiestrategie

Benoemen en afwegen van bestuurlijke en (maatschappelijke) impact van het incident

Ondersteunen en adviseren van de burgemeester ten aanzien van het nemen van besluiten en het monitoren van besluiten

Bestuurlijke afstemmen met de bij het incident betrokken partners

Ondersteunen burgemeester bij het uitvoeren van noodbevelen of noodverordeningen

Ondersteunen burgemeester bij het nemen van een besluit over het aanvragen van bijstand

Het adviseren van de burgemeester over bestuurlijke en communicatieve dilemma's
Inperken effecten in de nafase

Regionaal beleidsteam (bij gemeentegrens overschrijdende crisis)

Op het moment dat de voorzitter van Veiligheidsregio Drenthe een RBT bijeenroep, is daarmee op grond van artikel 39 WvR formeel sprake van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan. De wettelijke bevoegdheden voor het bestrijden ervan in het kader van de openbare orde gaan dan over van de burgemeester naar de voorzitter van de Veiligheidsregio.

De voorzitter neemt geen besluiten met toepassing van deze bevoegdheden dan nadat hij het RBT daarover heeft geraadpleegd, tenzij de vereiste spoed zich daartegen verzet.

Basissamenstelling	Locatie	In functie
Burgemeester	Gemeentehuis crisisgemeente of elders op aangeven van burgemeester indien de situatie hierom vraagt.	Voor alle leden geldt binnen 30 minuten na alarmering
Operationeel leider		
Bestuurlijk adviseur		
Communicatieadviseur		
<u>Ondersteuning</u> beleidsteam		
Notulist		
Uitbreiding mogelijk op aangeven van burgemeester		
Adviseurs (functionele / algemene keten)		
Partners, experts, maatschappelijke deskundigen, bedrijfsdeskundigen		

Basissamenstelling	Locatie	In functie
Voorzitter VRD	Gemeentehuis Assen in overleg tussen voorzitter VRD en OL of op afstand via digitaal vergaderen.	Binnen 60 minuten na alarmering
Operationeel Leider		
Coördinerend gemeentesecretaris		
Communicatieadviseur		
Burgemeesters betrokken gemeenten		
<u>Ondersteuning:</u>		
Notulist		
Optioneel een technisch voorzitter		
Uitbreiding mogelijk op aangeven van Operationeel leider met;		Zo spoedig mogelijk na alarmering
Adviseurs (functionele / algemene keten)		
Partners, experts, maatschappelijke deskundigen, bedrijfsdeskundigen		

Adviseren van de burgemeester ten aanzien van:

- Adviseren van de voorzitter veiligheidsregio ten aanzien van:
  - besluiten op strategisch niveau;
  - de communicatiestrategie.
- Benoemen en afwegen van bestuurlijke en maatschappelijke impact.
- Voorzitter veiligheidsregio ondersteunen en adviseren ten aanzien van het nemen van besluiten, en monitoren van besluiten.
- Bestuurlijk afstemmen met de bij het incident betrokken partners. Informeren van bestuurlijke autoriteiten (o.a. nationaal).
- Ondersteunen voorzitter veiligheidsregio bij het uitvoeren van noodbevelen of noodverordeningen.
- Ondersteunen voorzitter veiligheidsregio bij het nemen van een besluit over het aanvragen van bijstand.
- Inperken effecten in de nafase

4. Voorwaardenscheppende processen

De inhoud bepaalt de structuur van de crisisorganisatie. Dit doen we door de processen centraal te stellen bij de aanpak van (dreigende) rampen, crises en incidenten. De crisisorganisatie kent zes voorwaardenscheppende processen.

Melding en alarmering

Definitie:

Melding: alle activiteiten, gericht op het bedrijfszeker, effectief en tijdig aannemen, verwerken en registreren van de gegevens over een incident of crisis;

Alarmeren = het informeren van de juiste eenheden, functionarissen instanties en andere hulpbronnen.

Uitgangspunten:

- Meldkamer Noord Nederland speelt in de eerste fase van een incident/crisis een belangrijke rol.
- Bij GRIP wordt de meldkamer door de CaCo aangestuurd.
- Het verkrijgen, verifiëren en combineren van de essentiële gegevens van een ramp, crisis of incident en deze gegevens vastleggen in het meldkamersysteem.
- De noodzakelijke gegevens over een incident of crisis tijdig beschikbaar stellen in het LCMS. De melding bevat gegevens op basis waarvan de Meldkamer Noord Nederland (MKNN) de juiste hulp- en inzetbehoefte bepaalt.
- De initieel benodigde operationele hulp wordt zo snel mogelijk gealarmeerd door de MKNN.
- Alarmering van functionarissen bij flexibele opschaling vindt plaats op de manier zoals beschreven in het document: Wijze van alarmeren crisisfunctionarissen.

Op- en afschaling

Definitie:

Alle activiteiten om vanuit de dagelijkse situatie (basiszorg) naar één (regionale) operationele en bestuurlijke crisisorganisatie en weer terug naar de dagelijkse situatie te komen.

Uitgangspunten:

- Binnen de meldkamer wordt geregeld dat de reguliere werkzaamheden – naast de opgeschaalde situatie – voortgang hebben.
- Het niveau van opschaling is continu op de specifieke kenmerken van de situatie afgestemd, zodat verandering van structuur, werkprocessen en procedures maximaal blijft aansluiten bij aard, omvang en niveau van de situatie.
- Opschaling in GRIP hoeft niet altijd opvolgend te zijn. Het kan dus voorkomen dat GRIP 2 afgekondigd wordt zonder dat een CoPi wordt gealarmeerd (bijv. bij stroomstoring)
- Bij het afkondigen van GRIP worden in eerste instantie alle daarbij behorende onderdelen van de hoofdstructuur geactiveerd.
- De inzet van functionarissen of teams hoeft niet persé gekoppeld te zijn aan een GRIP-opschaling. Sommige situaties vragen inzet van specifieke functionarissen zonder dat alle andere bij een GRIP behorende functionarissen worden gealarmeerd.
- Voor specifieke risico's bestaan rampbestrijdingsplannen, procedures of informatiekaarten. Deze kunnen voorschrijven dat de meldkamer onmiddellijk opschalt tot een vooraf gedefinieerd GRIP-niveau. In dat geval gaat het specifieke plan boven dit crisisplan.
- Elke discipline kan, naar eigen behoefte, monodisciplinair op- en afschalen (door bijvoorbeeld één of meer actiecentra operationeel te maken)
- Wanneer opschaling niet lukt met functionarissen binnen de eigen regio, wordt zo snel mogelijk (multi)bijstand aangevraagd bij een buurregio.

Leiding en coördinatie

Definitie:

Het zo optimaal mogelijk oplossen van veiligheidsissues door een effectieve aansturing en besluitvorming rondom alle betrokken processen, sleutelfunctionarissen en eenheden.

Uitgangspunten:

- Binnen de crisisbeheersing is duidelijkheid over operationele en bestuurlijke verantwoordelijkheden van essentieel belang.
- Besluitvorming wordt zo laag mogelijk in de organisatie weggezet.
- Besluitvorming vindt plaats via de zogenaamde BOB-methode. Beeldvorming – Oordeelsvorming – Besluitvorming.
- Alle disciplines werken vanuit één gezamenlijk, actueel beeld.
- Op het niveau van de benodigde leiding en coördinatie vindt continue monitoring van de bestrijdingsresultaten en -inzet plaats. Dit vormt mede de basis voor het (her)beoordelen en zo nodig bijstellen van besluiten.
- De informatielijn van operatie (leider CoPI, operationeel leider) naar bestuur (burgemeester / voorzitter veiligheidsregio) noemen we de 'hotline'
- De bestuurlijke [netwerkkarten](#) crisisbeheersing brengen in beeld wie welke bestuurlijke verantwoordelijkheden heeft, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen decentrale en centrale overheid.

1

2

3

4

5

Informatiemanagement

Definitie:

Het totaal aan activiteiten om de juiste (operationele) informatie tijdig en in de juiste vorm, aan de juiste functionarissen beschikbaar te stellen.

Uitgangspunten:

- Alle functionarissen in de crisisorganisatie zijn verantwoordelijk voor het snel en actief delen (brengen en halen) van informatie als basis voor een actuele beeldvorming
- Elke (mono)discipline en partner is verantwoordelijk voor haar eigen monodisciplinaire informatieproces
- Valideren van informatie (betrouwbaarheid en identiteit van de bron bepalen)
- Informatiemanagement is ingericht volgens de principes van het netcentrisch werken
- Informatie-uitwisseling wordt geborgd in LCMS
- Informatiemanagement kent de volgende producten:
  - Monodisciplinaire beelden: politie, brandweer, bevolkingszorg, crisiscommunicatie, geneeskundige zorg en andere partners
  - Multidisciplinaire beelden: meldkamer, CoPI, ROT, Crisisteam (gemeentelijk, regionaal)
  - Totaalbeeld: situatiebeeld + mono-/multidisciplinaire beelden

Informatieknooppunt

Vrijwel alle veiligheidsregio's zijn bezig met het inrichten van veiligheidsinformatiecentra of - knooppunten om de ontwikkeling van informatie gestuurde veiligheid een impuls én duurzaam karakter te geven. Daarnaast wordt steeds meer invulling gegeven aan informatiemanagement tussen rijk en regio's en betrokken crisispartners. Knooppunt coördinatie Regio's - Rijk (KCR2) is een stap in de doorontwikkeling van crisismanagement in ons land. De bedoeling is dat KCR2 de samenwerking tussen veiligheidsregio's en Rijkspartners ondersteunt en versterkt, met name op het vlak van informatiemanagement en coördinatie in bovenregionale crisisbeheersing. Daarmee wordt KCR2 het verbindende samenwerkingsplatform. KCR2 ontwikkelt het landelijke beeld, heeft het overzicht in en de kwaliteit om ketens in iedere fase van de crises met elkaar te verbinden.

De VRD vormt samen met veiligheidsregio's Fryslân en Groningen en Meldkamer Noord-Nederland een knooppunt (VINN). En het Informatieknooppunt (IKP) van de VRD sluit als regionaal knooppunt aan bij deze initiatieven. Gewerkt wordt volgens de filosofie van het netcentrisch werken. Het brengt informatie samen, geeft duiding aan deze informatie en deelt de informatie met een breed netwerk.

- Het is een continu proces dat in de reguliere fase wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van het afdelingshoofd Crisisbeheersing van de VRD.
- Ook in een opgeschaalde situatie - niet acuut - kan inzet van onderdelen van het IKP gewenst zijn. Dan worden de werkzaamheden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de operationeel leider en vallen onder het proces informatiemanagement.

1

2

3

4

5

Personeelszorg en logistiek

Personeelszorg is het tijdig zorgen voor herbezetting, restdekking en aflossing van personeel. Logistiek is het zorgdragen van mensen en middelen, zoals eten en drinken, sanitaire voorzieningen, verlichting en brandstof.

Uitgangspunten:

- Personeelszorg en logistiek zijn in basis een monodisciplinaire verantwoordelijkheid, maar kunnen wanneer nodig/in overleg met de operationeel leider ook multidisciplinair worden georganiseerd.
- De verantwoordelijkheid voor de voorzieningen en logistieke taken op locaties van de veiligheidsregio en op plaats incident liggen bij de veiligheidsregio. In crisisruimtes op gemeentehuizen ligt deze verantwoordelijkheid bij de gemeentesecretaris van de gemeente.
- Na maximaal 12 uur full time in de crisis te hebben gefunctioneerd worden crisis functionarissen in de crisisteam in principe afgelost. Deze aflossing gaat in overleg met de voorzitter van het desbetreffende team.
- Voor de monodisciplinaire processen geldt dat iedere kolom en elke leidinggevende functionaris zelf zorgt voor de eigen aflossing en voor adequate overdracht.
- Vervangende functionarissen worden via de lijnen van de kolommen gealarmeerd. Daar waar het operationele eenheden betreft gaat deze alarmering via de meldkamer.

Evaluatie

Uitgangspunten:

- Het evalueren van multidisciplinaire inzetten en incidenten levert waardevolle lessen en ervaringen op die gebruikt kunnen worden als crisisorganisatie te leren en te verbeteren.
- Het evalueren gebeurt volgens de evaluatiesystematiek VRD, die hiervoor kaders en houvast biedt.
- Het evaluatieproces is belegd bij team crisisbeheersing van de VRD en wordt uitgevoerd ten behoeve van de crisisorganisatie en alle netwerkpartners.
- Alle betrokken organisaties kunnen het initiatief tot een evaluatie nemen en dit bij het team crisisbeheersing van de VRD bekend maken.

1

2

3

4

5

5. Samenwerken met crisispartners

Tijdens een incident, ramp of crisis wordt met veel verschillende (crisis) partners samengewerkt, zowel lokaal, regionaal als interregionaal. Ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid. Met een aantal partners heeft Veiligheidsregio Drenthe samenwerkingsafspraken gemaakt. Het doel van deze afspraken is dat partners gezamenlijk voorbereidingen treffen en dat de coördinatie bij de aanpak van een ramp of crisis tot stand komt. Bij een grensoverschrijdend incident met Duitsland worden grensliaisons ingezet.

Driehoeksoverleg

Artikel 13 van de Politiewet 2012 voorziet in de mogelijkheid tot een driehoeksoverleg. Het driehoeksoverleg is een overleg tussen twee gezagsdragers (de burgemeester en de (hoofd)officier van justitie) en een politiechef. In geval van een incident, ramp of crisis kan een driehoeksoverleg wenselijk zijn wanneer afstemming nodig is tussen de burgemeester en de (hoofd)officier van justitie over de inzet van de politie ten behoeve van de handhaving van de openbare orde en de hulpverlening en de taken ten behoeve van de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. Doel van het overleg is om de strafrechtelijke en bestuurlijke instrumenten zo goed mogelijk afgestemd toe te passen. De burgemeester en de (hoofd)officier van justitie staan niet in een hiërarchische verhouding tot elkaar. Het driehoeksoverleg en een gemeentelijk of regionaal beleidsteam kunnen ten tijde van een incident, ramp of crisis beide noodzakelijk zijn. De operationeel leider is verantwoordelijk om bevoegde gezagsorganen van de benodigde informatie te voorzien. Het uitgangspunt is dat de operationeel leider aansluit bij het driehoeksoverleg om de informatielijn en afgesproken acties tussen het driehoeksoverleg en de multidisciplinaire inzet op elkaar afgestemd te houden. Besloten kan worden om het driehoeksoverleg zonder operationeel leider plaats te laten vinden.

Nationale crisisstructuur

De hoofdlijnen van het crisisbeheersingsbeleid en van het stelsel van de nationale crisisorganisatie zijn vastgelegd in het [Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming](#). Het handboek is van toepassing op situaties, waarbij de nationale veiligheid in het geding is of kan zijn, of die anderszins een grote maatschappelijke impact (kunnen) hebben. In dergelijke situaties draagt de rijksoverheid op politiek-bestuurlijk niveau zorg voor coördinatie en besluitvorming over maatregelen en voorzieningen die moeten worden getroffen.

Bijstand en steun

Voor de vele vormen van bijstand (nationaal en internationaal) en steunverlening in het openbaar belang treedt het LOCC namens het ministerie van Justitie en Veiligheid op als centraal loket. In [diverse handboeken en factsheets](#) van het LOCC wordt ingegaan op de coördinatie van de bijstand in het kader van de Wet op de Veiligheidsregio's en de Politiewet 1993; inclusief alle vormen van militaire bijstand.

Aanvragen van bijstand op basis van de Wvr via het Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum (LOCC) worden multidisciplinair gecoördineerd door de hoogste operationeel leidinggevende.

Bijlage 1: Monodisciplinaire processen

Beschrijving van de taakuitvoering van de monodisciplinaire processen wordt beschreven in monodisciplinaire draaiboeken, plannen, handboeken en procedures.

Brandweezorg

Bron- en emissiebestrijding

- Brandbestrijding
- Ongevalbestrijding gevaarlijke stoffen
- Decontaminatie

Redding

- Technische hulpverlening
- Specialistische redding

Ontsmetting

Verkenning

- Verkenning gevaarlijke stoffen
- Verkenning overige incidenten

Waarschuwen bevolking

Ondersteunende processen

- Informatiemanagement

Gezondheidszorg

Acute gezondheidszorg

- Triage
- Behandelen
- Vervoeren

Publieke gezondheidszorg

- Psychosociale hulpverlening (PSH)
- Gezondheidsonderzoek bij rampen (GOR)
- Infectieziektebestrijding (IZB)
- Medische milieukunde (MMK)

Ondersteunende processen

- Informatiemanagement
- Resource management

Bevolkingszorg

Communicatie

- Persvoorlichting
- Publieksvoorlichting
- Verwanteninformatie

Acute zorg

- Opvang en verzorgen
- Primaire levensbehoefte
- Omgevingszorg

Herstelzorg

- Nafase
- Uitvaartzorg
- Schaderegistratie

Ondersteunende processen

- Facilitair
- Specialisten
- Informatiemanagement

1

2

3

4

5

Politiezorg

Ordehandhaving

- Crowdmanagement
- Crowdcontrol
- Handhaven openbare orde en rechtsorde
- Riotcontrol
- Ontruimen

Mobiliteit

- Verkeersgeleiding
- Verkeerstoezicht
- Verkeershandhaving: Strafrechtelijke handhaving c.q. opsporing. Waaronder technisch ongeval onderzoek

Bewaken en beveiligen

- Bewaken en beveiligen objecten
- Bewaken en beveiligen personen
- Bewaken en beveiligen van diensten

Opsporing

- Tactische opsporing
- Technische opsporing
- Intelligence
- Recherche maatregelen
- Opsporingsexpertise

Interventie

- Aanhouding en ondersteuning
- Expertise en Operationele Ondersteuning

Bijlage 2: GRIP opschaling

GRIP opschaling

GRIP 1	GRIP 2	GRIP 3	GRIP 4 / 5
		Burgemeester	Voorzitter veiligheidsregio
			Regionaal beleidsteam (RBT)
		Gemeentelijk Beleidsteam (GBT)	Gemeentelijke uitvoeringsteams
	Operationeel leider + staf	Operationeel leider + staf	Operationeel leider + staf
	Algemeen commandanten hulpdiensten en gemeente	Algemeen commandanten hulpdiensten en gemeente	Algemeen commandanten hulpdiensten en gemeente
CoPI	CoPI	CoPI	CoPI

1

2

3

4

5

